

บทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่อการพัฒนาและการจัดการการท่องเที่ยว กรณีศึกษาหมู่บ้านป่าคา ตำบลโป่งน้ำร้อน อำเภอคลองลาน จังหวัดกำแพงเพชร

ประกิต สารโธสงค์ และปฏิภาณ ประวัติศรีชัย¹
สุรศักดิ์ บุญเทียน² และรัชฎากร วินิจกุล³

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาศักยภาพและบทบาทขององค์กรส่วนท้องถิ่นต่อการพัฒนาและการจัดการการท่องเที่ยว รวมถึงปัญหาและอุปสรรคในการจัดการการท่องเที่ยว เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ ในหมู่บ้านป่าคา ตำบลโป่งน้ำร้อน อำเภอคลองลาน จังหวัดกำแพงเพชร เก็บข้อมูลจากผู้นำชุมชน ท้องถิ่น ปรากฏท้องถิ่นและหน่วยงานภาครัฐกิจเอกชนที่เกี่ยวข้อง ด้วยวิธีเจาะจง เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์เชิงลึกและศึกษาจากเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยววิเคราะห์ข้อมูลด้วยเทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหา มีข้อค้นพบ ดังนี้ (1) ศักยภาพในการจัดการท่องเที่ยว พบใน 4 ด้านหลัก ได้แก่ ด้านนโยบายและยุทธศาสตร์ ด้านบุคลากร ด้านการจัดการ และด้านทุนที่เป็นศักยภาพของพื้นที่ (2) บทบาทขององค์กรส่วนท้องถิ่น ได้แก่ การสนับสนุนงบประมาณในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อสนับสนุนการท่องเที่ยว การสื่อสารประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว และการประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง (3) ปัญหาและอุปสรรค ได้แก่ ปัญหาด้านการจัดการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานต่าง ๆ ไม่สามารถดำเนินการ เนื่องจากมีพื้นที่ทับซ้อนกับเขตอุทยานแห่งชาติคลองลานมีข้อจำกัดในมิติของกฎหมายที่เกี่ยวข้องส่งผลกระทบต่อพัฒนาการท่องเที่ยวขององค์การบริหารที่มีต่อการพัฒนากับการจัดการการท่องเที่ยว ซึ่งมีความจำเป็นต้องมีการปรึกษาหารือร่วมกันเพื่อหาทางออกที่เหมาะสมต่อไป

คำสำคัญ : บทบาทองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น, การพัฒนา, การจัดการท่องเที่ยว

หลักการเหตุผล

ประเทศไทยเป็นหนึ่งในประเทศที่มีสถานที่ท่องเที่ยวที่หลากหลายทางธรรมชาติวัฒนธรรมและเป็นประเทศที่ต่างชาติให้ความสนใจค่อนข้างมาก จากสถิตินักท่องเที่ยวไทยและต่างประเทศในปี 2558 มีนักท่องเที่ยว จำนวน 30 ล้านคน ในปี 2561 มีนักท่องเที่ยวเป็น 38 ล้านคนและตั้งเป้าไว้ว่าปี 2562 จะต้องเพิ่มเป็น 40-41 ล้านคนในขณะที่ยอดรายได้จะต้องได้ประมาณ 2.2 ล้านบาทหนึ่งในนโยบายของรัฐบาลคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) ได้จัดทำยุทธศาสตร์แห่งชาติ 20 ปีซึ่งจะต้องนำไปสู่การปฏิบัติเพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์ “มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ซึ่งยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน มีเป้าหมายการพัฒนาที่มุ่งเน้นการยกระดับศักยภาพของประเทศในหลายมิติที่อยู่บนพื้นฐานแนวคิด 3 ประการ 1. ต่อยอดจากอดีต โดยมองกลับไปที่รากเหง้าทางเศรษฐกิจ

¹นักศึกษาโปรแกรมวิชาการพัฒนาสังคมคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

²อาจารย์ ดร.ประจำโปรแกรมวิชาการพัฒนาสังคม คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

³อาจารย์ ดร.ประจำโปรแกรมวิชาการรัฐประศาสนศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

อัตลักษณ์ วัฒนธรรม วิถีชีวิตและจุดเด่นทางทรัพยากรธรรมชาติที่หลากหลาย 2. ปรับปัจจุบันเพื่อปูทางสู่ออนาคตผ่านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของประเทศในมิติต่างๆ 3. สร้างคุณค่าใหม่ในอนาคต ด้วยการเพิ่มศักยภาพผู้ประกอบการ พัฒนาคนรุ่นใหม่รวมถึงปรับรูปแบบธุรกิจเพื่อตอบสนองต่อความต้องการของตลาดผสมผสานกับยุทธศาสตร์ที่รองรับอนาคตบนพื้นฐานของการต่อยอดอดีตและปรับปรุงปัจจุบันโดยประเด็นยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน ในเรื่องการสร้างความหลากหลายด้านการท่องเที่ยวโดยการรักษาการเป็นจุดหมายปลายทางที่สำคัญของการท่องเที่ยวระดับโลกที่ดึงดูดนักท่องเที่ยวทุกระดับและเพิ่มสัดส่วนของนักท่องเที่ยวที่มีคุณภาพสูง ประกอบด้วย 1. ท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรม 2. ท่องเที่ยวเชิงธุรกิจ 3. เพิ่มพื้นที่และเมืองเศรษฐกิจ 4. ท่องเที่ยวสำราญทางน้ำ 5. ท่องเที่ยวเชื่อมโยงภูมิภาคเพื่อจะให้เป็นไปตามแผนยุทธศาสตร์ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2561) จึงต้องมีการพัฒนาอย่างมีศักยภาพและการพัฒนาให้มีศักยภาพจึงควรที่จะพัฒนาตั้งแต่ล่างไปหาบนสุด

องค์กรส่วนท้องถิ่นจึงเป็นหน่วยงานสำคัญในการพัฒนาและจัดการการท่องเที่ยว การพัฒนาบริการและการส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยเป้าหมายหลักในการพัฒนาด้านสาธารณสุขภาค ที่พัก สาธารณสุขพื้นฐานการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวรูปแบบการท่องเที่ยวที่หลากหลาย การเสนอวัฒนธรรมที่เป็นเอกลักษณ์ การกำหนดมาตรฐานความปลอดภัยแก่นักท่องเที่ยว ซึ่งเป้าหมายดังกล่าวมีความจำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกฝ่าย เพื่อส่งเสริมให้การท่องเที่ยวไปได้อย่างเต็มศักยภาพและบรรลุเป้าหมายได้ ประโยชน์ด้วยกันทุกฝ่ายและมีความยั่งยืน มีความสำคัญต่อการส่งเสริมการท่องเที่ยวทุกระดับโดยเฉพาะระดับท้องถิ่น ประกอบกับแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้กำหนดให้การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยถ่ายโอนภารกิจด้านการท่องเที่ยวให้แก่องค์กรส่วนท้องถิ่นและนอกจากนี้ งานด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวยังเป็นภารกิจตามอำนาจหน้าที่ขององค์กรส่วนท้องถิ่นตามที่กฎหมายกำหนด องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งมีแหล่งท่องเที่ยวและกิจกรรมด้านการท่องเที่ยวความแนวทางให้การดำเนินการเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อชุมชน และการท่องเที่ยวโดยรวมของประเทศโดยยึดหลักการส่งเสริมการท่องเที่ยวตามที่การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยใช้เป็นแนวทางและแนวปฏิบัติในการดำเนินงานด้านการท่องเที่ยว องค์กรบริหารส่วนท้องถิ่นของตำบลโป่งน้ำร้อน มีการดำเนินงานด้านการท่องเที่ยวและการจัดทำแผนส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์กรบริหารส่วนท้องถิ่น ตำบลโป่งน้ำร้อน เป็นเรื่องสำคัญที่องค์กรบริหารส่วนท้องถิ่นพึงกระทำ เพื่อเป็นการพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวให้เป็นไปในทิศทางที่ถูกต้องและเหมาะสม

ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาในกรณีบทบาทขององค์กรบริหารส่วนท้องถิ่นต่อการพัฒนาและจัดการการท่องเที่ยวในตำบลโป่งน้ำร้อน อำเภอคลองลาน จังหวัดกำแพงเพชร

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาศักยภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการพัฒนาและจัดการการท่องเที่ยว
2. เพื่อศึกษาบทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่อการพัฒนาและจัดการการท่องเที่ยว
3. เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการจัดการการท่องเที่ยว

วิธีดำเนินการวิจัย

1. รูปแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ประชากรแบ่งเป็น 3 กลุ่มดังนี้

2.1 กลุ่มผู้เกี่ยวข้องในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้แก่ องค์กรบริหารส่วนตำบลโป่งน้ำร้อน เจาะจง เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบเรื่องการจัดการท่องเที่ยวชุมชนขององค์กรบริหารส่วนท้องถิ่น จำนวน 3 คน

2.2 กลุ่มผู้นำชุมชน เจาะจง ผู้ใหญ่บ้าน บ้านป่าคา ตำบลโป่งน้ำร้อน อำเภอคลองลาน จำนวน 1 คน

2.3 กลุ่มประชาชนทั่วไป เจาะจง ประชาชนชุมชน จำนวน 1 คน

2.4 กลุ่มส่วนราชการที่เกี่ยวข้องและสนับสนุนการจัดการท่องเที่ยวในชุมชน ได้แก่ โรงเรียนคลองมดแดง ตำบลโป่งน้ำร้อน เจาะจง ครูที่สนับสนุนการท่องเที่ยวในชุมชน จำนวน 1 คน

2.5 กลุ่มธุรกิจเอกชนด้านการท่องเที่ยวในชุมชน ได้แก่ กลุ่มท่องเที่ยวชุมชนตำบลโป่งน้ำร้อน เจาะจง แกนนำไกด์ชุมชน จำนวน 1 คน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

3.1 แบบสัมภาษณ์เชิงลึก

3.2 เครื่องมือ 7 ชิ้นของ นพ.โกมาตร จึงเสถียรทรัพย์ โดยเลือกใช้ 3 เครื่องมือได้แก่ แผนที่เดินดิน ประวัติศาสตร์ชุมชน และปฏิทินชุมชน

4. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้ศึกษาได้เก็บรวบรวมข้อมูล โดยมีขั้นตอน ดังนี้

4.1 การประสานงานติดต่อกับบุคลากรในองค์กรบริหารส่วนท้องถิ่น

4.2 ดำเนินการเก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์แบบเชิงลึก

4.3 รวบรวมข้อมูลและเก็บข้อมูลซ้ำในกรณีที่ได้ข้อมูลไม่ครบถ้วน

การวิเคราะห์ข้อมูล

ด้วยเทคนิค Content Analysis โดยการตีความ การจำแนกหมวดหมู่ การเปรียบเทียบลักษณะข้อมูล ความเกี่ยวข้องปรากฏการณ์และการสร้างข้อสรุป

ผลการวิจัย

1. ศักยภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการพัฒนาและการจัดการท่องเที่ยว

1.1 ด้านนโยบายและยุทธศาสตร์การพัฒนาการท่องเที่ยว องค์กรบริหารส่วนตำบลโป่งน้ำร้อนได้มีการกำหนดนโยบายยุทธศาสตร์ 7 ด้าน เพื่อให้เจ้าหน้าที่และบุคลากรดำเนินงานเป็นระบบ เป็นแผนที่มีวิสัยทัศน์หรือภาพฝันที่วาดไว้ เป็นการร่วมคิด มีเป้าประสงค์อันแสดงถึงเจตจำนงร่วมของทุกฝ่าย ผนึกพลังใจของทุกฝ่ายเพื่อกระทำพันธกิจอันถือเป็นหน้าที่รับผิดชอบ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ เพื่อให้เกิดผลกระทบและได้ผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ ได้แก่

1.1.1 ยุทธศาสตร์การจัดวางผังเมืองและพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน

1.1.2 ยุทธศาสตร์การส่งเสริมการศึกษา ศาสนา ศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น

1.1.3 ยุทธศาสตร์การส่งเสริมเศรษฐกิจพอเพียงและพัฒนาเกษตรปลอดสารพิษ

- 1.1.4 ยุทธศาสตร์การส่งเสริมสุขภาพอนามัย คุณภาพชีวิตของประชาชนและสังคมเข้มแข็ง
- 1.1.5 ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ
- 1.1.6 ยุทธศาสตร์ยกระดับคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวและส่งเสริมการท่องเที่ยว
- 1.1.7 ยุทธศาสตร์การพัฒนาการบริหารจัดการองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นให้ธรรมาภิบาล

2. ด้านบุคลากร องค์การบริหารส่วนตำบลโป่งน้ำร้อน จัดให้มีเจ้าหน้าที่รับผิดชอบที่ดูแลเรื่อง การท่องเที่ยวอย่างชัดเจน จำนวน 1 คน เป็นการเฉพาะ นอกจากนี้ยังมีบุคลากรจากหน่วยงานราชการ อื่น ๆ ที่สนับสนุนการท่องเที่ยวของชุมชน เช่น ครูจากโรงเรียนบ้านคลองอมตแดง และเจ้าหน้าที่ สาธารณสุขของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลโป่งน้ำร้อน โดยกลุ่มข้าราชการมีมุมมองของการสร้าง สุขภาวะหรือความอยู่ดีมีสุขของชุมชนจำเป็นต้องส่งเสริมให้คนในชุมชนสามารถพึ่งตนเองได้และ การท่องเที่ยวจะเป็นมิติหนึ่งที่ควรหนุนเสริมให้ชุมชนสามารถจัดการตนเองได้

3. ด้านการจัดบริการขององค์กรบริหารส่วนตำบลโป่งน้ำร้อน ให้มีความสำคัญกับการสร้าง ความสัมพันธ์อันดีระหว่างองค์กรกับชุมชนเพื่อให้เข้าใจปัญหาและร่วมมือกับชุมชนในการบูรณาการเพื่อ พัฒนาในด้านการท่องเที่ยว ได้แก่ การให้บริการชุมชนการเข้าร่วมกิจกรรมชุมชน และการได้รับความ ช่วยเหลือหรือสนับสนุนร่วมมือในการพัฒนาชุมชน

4. ด้านทุนที่เป็นศักยภาพของชุมชนพื้นที่ตำบลโป่งน้ำร้อน มีคนชาติพันธุ์ อาศัยอยู่ค่อนข้างมาก จึงมีวัฒนธรรมและประเพณีที่เป็นเอกลักษณ์และไม่เหมือนที่อื่น เช่น มีภาษาถิ่นเป็นของตนเองที่โดดเด่น ชัดเจน มีสินค้า O-TOP มีวัฒนธรรมประเพณีที่สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวได้ การแต่งกายที่เป็นเอกลักษณ์ มีปราชญ์ชาวบ้านที่มีความรอบรู้ มีแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นธรรมชาติที่น่าสนใจ ซึ่งความหลากหลายเหล่านี้ ทำให้เอื้อต่อการสนับสนุน สามารถสรุปเป็นศักยภาพในการจัดการการท่องเที่ยวของหมู่บ้านป่าคาได้ดังนี้

4.1 ศักยภาพด้านวัฒนธรรม หมายถึง วัฒนธรรมที่ชาวบ้านแห่งหมู่บ้านม้งป่าคาได้สืบทอด กันมาอย่างยาวนาน เป็นสิ่งที่สามารถดึงดูดให้นักท่องเที่ยวเดินทางเข้ามาเยี่ยมชมหมู่บ้านเพื่อศึกษาวัฒนธรรม ของชาวม้งบ้านป่าคา อันเป็นเอกลักษณ์เฉพาะของพื้นที่แห่งนี้

4.1.1 ประเพณีปีใหม่หมู่บ้านป่าคา มีการจัดประเพณีปีใหม่ในช่วง ขึ้น 1 ค่ำ เดือน 2 ของ ทุกปี ในงานจะมีพิธีการเรียกขวัญและการละเล่นต่าง ๆ เช่น การโยนลูกช่วง การยิงหน้าไม้ การตีลูกข่าง การจัดงานประเพณีปีใหม่มีวัตถุประสงค์ที่สำคัญคือ การรวมญาติพี่น้องที่อยู่ต่างแดนให้ได้กลับบ้านมา อยู่ด้วยกันอย่างพร้อมหน้าพร้อมตา

4.1.2 พิธีไหว้ศาลประจำหมู่บ้าน หลังจากประเพณีขึ้นปีใหม่ชาวบ้านจะพากันไปไหว้ศาล ประจำหมู่บ้านที่อยู่ขึ้นไปหลัง รพ.สต. ชาวบ้านเชื่อว่าศาลประจำหมู่บ้านมีสิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่คอยปกป้องรักษา หมู่บ้านให้อยู่เย็นเป็นสุข ในวันนั้นชาวบ้านจะทำอาหารหวานคาวและของเส้นไหว้ต่าง ๆ ขึ้นไปกินเลี้ยงที่ นั้นจนหมดไม่เหลือลงมากินที่บ้าน

4.1.3 หมอยาสมุนไพรหมู่บ้านป่าคา มีหมอยาสมุนไพรที่รักษาชาวบ้านที่เจ็บป่วยด้วย สมุนไพรต่าง ๆ หมอเหล่า แซ่ม้า อายุ 60 ปี การรักษาที่โดดเด่นคือ การทำยาแก้พิษงูเขียว (รายงานผล การรวบรวม เชื่อมโยง อัตลักษณ์และสร้างการมีส่วนร่วมในชุมชน, ม.ป.ป.) และการอบยาสมุนไพร ด้วยตัว ยาจากสมุนไพรจากเขาเย็น ที่หมอเดินทางเข้าไปเก็บมาด้วยตนเอง โดยอาศัยความรู้และประสบการณ์ ตั้งแต่สมัยที่บิดาของหมอยังมีชีวิตอยู่ เป็นการส่งผ่านองค์ความรู้เรื่องสมุนไพรจากรุ่นสู่รุ่น

การอบสมุนไพรช่วยให้กระแสเลือดไหลเวียนได้สะดวก ทำให้ร่างกายสดชื่นกระปี้กระเป่า และขับของเสียออกจากร่างกาย ผู้ศึกษาได้ทดลองใช้บริการแล้วมีความรู้สึกสดชื่น ภายในห้องอบสมุนไพร มีความอบอุ่นด้วยไอน้ำจากสมุนไพร

อีกทั้งยังมีกลิ่นหอมช่วยผ่อนคลายความเครียดได้ ถ้านักท่องเที่ยวได้ใช้บริการห้องอบสมุนไพร ผู้ศึกษาเชื่อว่านักท่องเที่ยวจะมีความประทับใจและหลงรักการอบสมุนไพรจากหอมเหล่านี้เป็นอย่างมาก

4.1.4 การตีมีด มีดและขวานถือว่าเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการทำไร่ การใช้ชีวิตประจำวันของคนม้งผู้ชายจะพกมีดติดตัวทุกคน มีดมีความสำคัญกับชาวบ้านที่นี่มาก ช่างหมอกกล่าวว่า ตนตีมีดมาตั้งแต่สมัยอายุ 20 ปี เรื่อยมาจนถึงปัจจุบัน ไม่ว่าจะตีมีดทรงไหนขอแค่ให้บอกหรือมีแบบมาให้ช่างหม่อ สามารถทำได้ทั้งหมด หรือแม้แต่มีดที่เสียหายก็สามารถรับซ่อมแซมให้ได้

4.1.5 การปักผ้าและการทอผ้าจากต้นกัญชง ผู้หญิงในหมู่บ้านจะมีการรวมตัวกันทอผ้าและปักผ้ากันทุกหลังคาเรือน โดยเฉพาะผู้สูงอายุจะมีการรวมกลุ่มกันเป็นกลุ่มใหญ่

4.2 ศักยภาพด้านกายภาพ หมายถึง ภูมิประเทศและสิ่งปลูกสร้างภายในหมู่บ้านที่มีความสวยงาม เป็นสมบัติส่วนรวมของหมู่บ้านป่าคา ที่ชาวบ้านต่างช่วยกันดูแลและพัฒนาด้วยความห่วงใย เพื่อให้นักท่องเที่ยวจากภายนอกได้เข้ามาเที่ยวชม

4.2.1 แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ

4.2.1.1 น้ำตกเต่าดำ น้ำตกเต่าดำเป็นหนึ่งในน้ำตกที่สวยงามที่สุดของจังหวัดกำแพงเพชร น้ำตกแห่งนี้มีไหลตลอดทั้งปีไม่มีวันเหือดแห้ง น้ำตกเต่าดำเป็นน้ำตกต้นน้ำของน้ำตกคลองลาน การเดินทางมายังน้ำตกเต่าดำนั้นเพียงเดินทางออกมาจากหมู่บ้านระยะทาง 6 กิโลเมตรก็จะถึงที่ทำการน้ำตกเต่าดำ

4.2.1.2 น้ำตกออกกรู – น้ำตกเข่ารู น้ำตกออกกรู – น้ำตกเข่ารูเป็นแหล่งท่องเที่ยวแห่งใหม่ของหมู่บ้านที่ชาวบ้านกำลังสำรวจเตรียมที่จะเปิดเป็นแหล่งท่องเที่ยวในอนาคต สถานที่แห่งนี้มีน้ำไหลออกมาจากช่องหินตลอดทั้งปีชาวบ้านจึงให้ชื่อบ่อน้ำแห่งนี้ว่า “น้ำออกกรู”

4.2.1.3 จุดชมวิวจุดชมวิวเป็นจุดที่มีความสูงที่สุดในบริเวณหมู่บ้าน ช่างบนจุดชมวิวจะมีทิวทัศน์ที่กว้างไกลสามารถมองเห็นอำเภอคลองลานได้นอกจากนี้ยังมีแหล่งท่องเที่ยวที่สามารถพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวของหมู่บ้านได้อีกคือ ถ้ำหินปูน, น้ำตกเขายื่น, น้ำตกห้วยน้ำแดง

4.2.2 แหล่งท่องเที่ยวเชิงสิ่งปลูกสร้าง

4.2.2.1 โครงการพัฒนาเกษตรที่สูงบ้านป่าคา โครงการพัฒนาเกษตรที่สูงบ้านป่าคาก่อตั้งเมื่อปี พ.ศ. 2557 โดยได้รับงบประมาณจากสมเด็จพระราชินีในรัชกาลที่ 9 มีวัตถุประสงค์เพื่อทดลองและพัฒนาพันธุ์พืชทางการเกษตรเมืองหนาวให้เหมาะสมแก่การเพาะปลูกในพื้นที่บ้านป่าคา ในโครงการมีแปลงทดลองพืชต่าง ๆ เช่น ข้าวสาลีพันธุ์ต่าง ๆ สตอเบอร์รี่ แครอท และพืชเมืองหนาวอื่น ๆ เพื่อพัฒนาให้แก่หมู่บ้านป่าคาและหมู่บ้านใกล้เคียงต่อไป

4.2.1.2 โฮมสเตย์ในหมู่บ้าน บ้านป่าคากำลังเริ่มสร้างบ้านพักโฮมสเตย์เพื่อรองรับนักท่องเที่ยวที่กำลังจะขึ้นไปเที่ยวชมวิถีชีวิตของชาวบ้าน โดยบ้านพักโฮมสเตย์จะใช้วัสดุที่หาได้จากธรรมชาติที่มีอยู่ในชุมชนเป็นหลัก เพื่อให้นักท่องเที่ยวได้สัมผัสถึงวิถีชีวิตของชาวบ้านอย่างแท้จริง ชาวบ้านคาดว่าภายในเดือนพฤศจิกายนจะสามารถเปิดให้บริการในส่วนของบ้านพักโฮมสเตย์ได้

4.2.1.3 พิพิธภัณฑสถานรวบรวมภูมิปัญญาตั้งอยู่หลังสำนักสงฆ์บ้านป่าคา พิพิธภัณฑสถานนี้สร้างขึ้นจากวัสดุธรรมชาติที่อ้างอิงแบบมาจากบ้านดั้งเดิมของชาวม้ง เป็นแหล่งที่รวบรวมศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านของชาวบ้านทุก ๆ ด้าน เช่น เครื่องดนตรี เครื่องจักรสาน ลายผ้าปัก อุปกรณ์การทอผ้า เครื่องเล่นในงานต่าง ๆ เป็นต้น นักท่องเที่ยวที่จะมาหมู่บ้านป่าคาจะต้องแวะสถานที่แห่งนี้เป็นที่แรกเพื่อดูภาพรวมของหมู่บ้าน และรับฟังการแนะนำหมู่บ้านจากไกด์ประจำหมู่บ้าน

4.3 ศักยภาพด้านการเกษตรหมายถึง ความอุดมสมบูรณ์ของพืชพรรณธัญญาหาร ที่ชาวบ้านใช้ร่างกายแรงใจในการเอาใจใส่ดูแล เพื่อให้พืชผลนั้น ๆ ออกผลผลิตได้ตามฤดูกาลอย่างเต็มเม็ดเต็มหน่วย

4.3.1 ไร่สตอเบอร์รี่สตอเบอร์รี่ที่ปลูกที่ชาวบ้านปลูกเป็นสตอเบอร์รี่พันธุ์พระราชทาน 80 เนื้อสตอเบอร์รี่มีความกรอบ สด รสชาติหวานนํารับประทาน โดยจะปลูกกันเป็นไร่บริเวณทางไปโครงการพัฒนาเกษตรที่สูง ชาวบ้านจะเริ่มปลูกตั้งแต่ เดือนพฤศจิกายน ถึง เดือนกุมภาพันธ์ ของทุกปี เมื่อเลยช่วงเวลาดังกล่าวแล้วช่วงฤดูหมอกจะไม่เหมาะสมกับการปลูก ทำให้สตอเบอร์รี่มีผลเล็กผิวไม่สวยและมีรสเปรี้ยว

4.3.2 ไร่ชาโยเต้ชาโยเต้ หรือ ฟักแม้ว บ้างก็เรียกมะระหวาน แต่ก่อนสมัยบรรพบุรุษมีการปลูกกันบริเวณหัวไร่ปลายนา จะให้ผลผลิตในช่วงฤดูฝนเท่านั้น เมื่อหมดฝนก็จะตาย ต่อมาในช่วงปี 2557 สำนักงานพัฒนาเกษตรที่สูงได้เข้ามาส่งเสริมให้ชาวบ้านปลูกชาโยเต้เพื่อการค้า และได้แนะนำการบริหารจัดการการปลูกทำให้ชาโยเต้มีผลผลิตตลอดทั้งปี ปัจจุบันชาวบ้านปลูกชาโยเต้เป็นจำนวนมาก โดยเฉลี่ยอยู่ที่ 70 ไร่ต่อไร่ของพื้นที่ สร้างรายได้เข้าหมู่บ้านปีละไม่ต่ำกว่า 60 – 80 ล้านบาท ชาโยเต้เป็นพืชที่ไวต่อสารเคมีมากไม่สามารถใช้สารเคมีใด ๆ ในกระบวนการผลิตได้ จึงมั่นใจได้ว่าพืชชนิดนี้ไร้สารเคมีร้อยเปอร์เซ็นต์

4.3.3 ไร่แครอทแครอทเป็นพืชเมืองหนาวชนิดหนึ่ง ที่สำนักงานพัฒนาเกษตรที่สูงส่งเสริมให้ชาวบ้านปลูก ชาวบ้านจะเริ่มปลูกแครอทระหว่างเดือนพฤศจิกายนถึงเดือนมีนาคม เนื่องจากสภาพอากาศที่ยังหนาวเย็นบนหมู่บ้านป่าคาทำให้แครอทลงหัวได้ดี แต่ถ้าเลยช่วงเวลาดังกล่าวไปแล้วแครอทจะให้ผลผลิตไม่ดีเท่าที่ควร

4.3.4 สวนกาแพบ้านป่าคามีการปลูกกาแพตั้งแต่ปี พ.ศ. 2551 ตามที่ต่าง ๆ แต่ไม่ได้มีการรวมกลุ่มกันปลูก เมื่อมีโครงการส่งเสริมการท่องเที่ยวเข้ามา ชาวบ้านจึงเห็นช่องทางในการทำตลาดและเริ่มหันมารวมกลุ่มปลูกกาแพเพื่อการท่องเที่ยว พันธุ์ที่ใช้ปลูกนั้นเป็นพันธุ์อาราบิก้า โดยมีแปลงทดลองอยู่ในหมู่บ้าน และในขณะนี้ชาวบ้านกำลังจะจัดตั้งกลุ่มวิสาหกิจแปรรูปกาแพขึ้นในหมู่บ้าน และจะสร้างร้านกาแพและแบรนด์เป็นของตนเองโดยใช้ชื่อว่า “กาแพเตี้ยแก้ง” คำว่า เตี้ยแก้งหมายถึง หมู่บ้านป่าคา

4.3.5 สวนมัลเบอร์รี่มัลเบอร์รี่ หรือ ลูกหม่อน ชาวบ้านเริ่มปลูกมัลเบอร์รี่พร้อม ๆ กับการปลูกสวนกาแพ โดยใช้พื้นที่ใกล้เคียงกัน เมื่อนักท่องเที่ยวเข้ามาเยี่ยมชมสวนกาแพแล้วก็จะพบกับสวนมัลเบอร์รี่ด้วย

4.3.6 สวนอโวคาโดอโวคาโดเป็นพืชยืนต้นที่ชาวบ้านปลูกในหมู่บ้าน เนื่องจากเป็นพืชยืนต้นจึงไม่ต้องไถ่แปลงปลูกใหม่ ชาวบ้านที่ปลูกอโวคาโดแล้วสามารถรอเก็บผลผลิตได้ในเดือนมิถุนายนถึงเดือนกันยายน การรับประทานอโวคาโดให้อร่อยสุดยอดจะดื่มน้ำคั้นคั้นกับน้ำผึ้ง เนื่องจากน้ำผึ้งจะมีรสชาติที่หอมหวานเข้ากับเนื้ออโวคาโดได้เป็นอย่างดี แต่ถ้าไม่มีน้ำผึ้งสามารถใช้นมข้นหวานแทนได้

2. บทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่อการพัฒนาและการจัดการการท่องเที่ยว

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตำบลโป่งน้ำร้อนมีหน้าที่ในการส่งเสริมการพัฒนาในด้านต่าง ๆ บทบาทในการพัฒนาการท่องเที่ยวก็เช่นเดียวกันถือเป็นบทบาทหนึ่งซึ่งองค์กรส่วนท้องถิ่นสามารถดึงความได้เปรียบของทุนทางทรัพยากรธรรมชาติ มรดกทางวัฒนธรรมขนบธรรมเนียม ประเพณีที่อยู่ในท้องถิ่นหรือในชุมชนพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยว ทำให้เกิดมูลค่าเพิ่มเป็นแหล่งสร้างรายได้ของประชาชนในท้องถิ่นสามารถสรุปได้ดังนี้

2.1 บทบาทในฐานะผู้สนับสนุนงบประมาณในการดำเนินกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว เช่น ในการจัดงานประเพณีปีใหม่เมืองและโครงการสืบสานประเพณีวิถีชนเผ่าม้ง

2.1.1 ประเพณีปีใหม่เมือง สำหรับการจัดโครงการสืบสานวัฒนธรรมประเพณีปีใหม่ชนเผ่าม้ง เพื่อเป็นการอนุรักษ์ประเพณีและวัฒนธรรมอันดีงามของกลุ่มชนเผ่าม้ง เพื่อเป็นการปลูกฝังให้เด็กและเยาวชนมีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ประเพณีและวัฒนธรรม เป็นการเผยแพร่ประเพณีและวัฒนธรรมของกลุ่มชนเผ่าม้ง ให้ทราบทั่วถึงกัน เพื่อสร้างความรัก ความสามัคคี ความเข้มแข็งในชุมชน และเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวในหมู่บ้าน ตำบล อำเภอและจังหวัดกำแพงเพชร ในส่วนนี้องค์การบริหารส่วนตำบลได้มีการจัดสรรงบประมาณในงานและประชาสัมพันธ์ในภาคส่วนต่างๆของจังหวัดกำแพงเพชร

2.1.2 โครงการสืบสานประเพณีวิถีชนเผ่าม้ง

โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมสนับสนุนภูมิปัญญาท้องถิ่นชนเผ่าม้งและอนุรักษ์ประเพณีพื้นบ้านผลผลิตได้ตามจำนวนกิจกรรมและได้รู้จักกับภูมิปัญญา งบประมาณ 100,000 บาท

2.2 บทบาทในฐานะผู้พัฒนา/สร้างโครงสร้างพื้นฐานเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยว

2.2.1 โครงการสร้างถนน คสล. บ้านป่าคา หมู่ 8

วัตถุประสงค์เพื่อให้การสัญจรไปมามีความสะดวกและปลอดภัยต่อชาวบ้านและนักท่องเที่ยวผลผลิตของโครงการถนนกว้าง 5 เมตร ยาว 1060 เมตร หนา 0.10 เมตร งบประมาณ 500,000 บาท

2.2.2 โครงการติดตั้งเตาเผาขยะหมู่บ้านป่าคา

วัตถุประสงค์เพื่อปลูกสร้างจิตสำนึกในการจัดเก็บขยะผลผลิตได้เป็นไปตามที่องค์การบริหารส่วนท้องถิ่นที่ได้กำหนด งบประมาณ 270,000 บาท

2.3 บทบาทในฐานะผู้สร้างสื่อเพื่อประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวหมู่บ้านป่าคา

องค์การบริหารส่วนตำบลได้สร้างเว็บไซต์เกี่ยวกับกิจกรรมในหมู่บ้านเพื่อที่จะประชาสัมพันธ์ให้กับบุคคลภายนอกที่สนใจได้รับรู้มีการแนะนำสถานที่ท่องเที่ยวต่าง ๆ ในหมู่บ้านป่าคาผ่านเว็บไซต์ของ อ.บ.ต.ในชื่อ <https://www.pnrn.go.th/home>

2.4 บทบาทในฐานะผู้ประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ ของจังหวัดเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวหมู่บ้านป่าคา

องค์การบริหารส่วนท้องถิ่นทำหน้าที่เป็นฝ่ายประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ ของจังหวัด เช่น

- สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดในการอนุรักษ์วัฒนธรรมและการสืบสานประเพณี
- สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดในการส่งเสริมและพัฒนาชุมชน
- สำนักงานท่องเที่ยวและกีฬาในการขอขมาสนับสนุนการท่องเที่ยว

3. ปัญหาและอุปสรรคในการจัดการการท่องเที่ยว

3.1 ปัญหาด้านโครงสร้างพื้นฐาน เนื่องด้วยหมู่บ้านป่าคาตั้งอยู่ในพื้นที่อุทยานแห่งชาติคลองวังเจ้า จึงทำให้ขาดการพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐานเพราะด้วยกฎหมายของพื้นที่อุทยานเองและการที่พื้นที่อยู่ค่อนข้างทุรกันดารด้วยแล้วยังเป็นไปได้ยาก

ไฟฟ้า การนำไฟฟ้าเข้าไปในหมู่บ้านจะต้องมีการตัดไม้ขุดดินเพื่อตอมตั้งเสาไฟ ซึ่งเป็นไปไม่ได้เลยเพราะจะทำให้ป่าเสื่อมโทรมซึ่งอุทยานไม่อนุญาต

น้ำประปา เนื่องด้วยหมู่บ้านอยู่ในพื้นที่อุทยานและเป็นภูเขาสูงจึงทำให้การเจาะน้ำบาดานไม่สามารถทำได้ หมู่บ้านป่าคาจึงยังใช้น้ำที่มาจากภูเขาอยู่

คมนาคม เส้นทางไปยังหมู่บ้านป่าคาเป็นเส้นทางที่ลาดชันและมีความคดเคี้ยว และวิ่งได้ช่องเดียวจึงทำให้อันตราย

สัญญาณโทรศัพท์ หมู่บ้านป่าคาอยู่ในพื้นที่ที่ค่อนข้างห่างไกลจากเสาสัญญาณโทรศัพท์ จึงทำให้จะไม่สามารถติดต่อคนในหมู่บ้านทางโทรศัพท์ได้

3.2 ปัญหาข้อกฎหมายของพื้นที่ในเขตอุทยาน การที่หมู่บ้านอยู่ในเขตอุทยานจึงทำให้การพัฒนาจากหน่วยงานอื่นก็เป็นไปได้อย่างเนื่องด้วยข้อกฎหมายของเขตอุทยานที่หากจะทำการใด ๆ ก็ต้องได้รับการตอบรับหรืออนุญาตจากอุทยานด้วยจึงจะสามารถทำได้ด้วยปัญหานี้จึงทำให้หมู่บ้านขาดโครงสร้างพื้นฐานต่าง ๆ และเป็นปัญหาต่อการจัดการท่องเที่ยวด้วย

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

1. สรุป อภิปรายผล

หมู่บ้านป่าคาเป็นหมู่บ้านที่ตั้งอยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติคลองวังเจ้าตำบลโป่งน้ำร้อน อำเภอคลองลาน จังหวัดกำแพงเพชร มีระยะทางจากอำเภอเมืองกำแพงเพชรถึงหมู่บ้านทั้งสิ้น 96 กิโลเมตร เส้นทางเดินทางเข้าหมู่บ้านมีเส้นทางเดียวคือ เดินทางผ่านอุทยานแห่งชาติคลองวังเจ้า หมู่บ้านป่าคาเป็นหมู่บ้านที่ได้รับการคัดเลือกให้เป็นหมู่บ้าน OTOP Village เนื่องด้วยหมู่บ้านป่าคามีเป็นหมู่บ้านที่มีศักยภาพในการจัดการท่องเที่ยวโดยการสนับสนุนขององค์การบริหารส่วนตำบลโป่งน้ำร้อนโดยมีข้อค้นพบที่สำคัญหากพิจารณาถึงจุดเด่นที่เป็นเงื่อนไขสำคัญในการพัฒนาการท่องเที่ยว กล่าวคือองค์การบริหารส่วนตำบลโป่งน้ำร้อนมีนโยบายและยุทธศาสตร์ที่ชัดเจนได้จัดให้มีด้านบุคลากรที่ทำหน้าที่ด้านการท่องเที่ยวโดยตรงสะท้อนให้การให้ความสำคัญด้านการท่องเที่ยวอย่างมีความหมายรวมถึงการจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลโป่งน้ำร้อนให้ความสำคัญกับการสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างชุมชนและหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง นอกจากนี้ลักษณะเด่นที่สุด คือ ต้นทุนที่เป็นศักยภาพของพื้นที่ อันได้แก่ ทุนทางวัฒนธรรม ซึ่งเป็นชุมชนกลุ่มชาติพันธุ์ 100 % (ม้ง) ซึ่งจะมีอัตลักษณ์ วิถีชีวิต และวัฒนธรรมที่เฉพาะ เหมาะแก่การท่องเที่ยวและ ทุนทางกายภาพ บริเวณที่หมู่บ้านยังมีสถานที่ท่องเที่ยวใกล้เคียงคือน้ำตกเต่าดำ แต่เนื่องด้วยที่ตั้งของหมู่บ้านป่าคานั้นอยู่ในเขตอุทยาน รวมไปถึงทุนด้านการเกษตร เช่น ไร่สตอเบอรี่ ไร่ชาโยเต้ (ฟักแม้ว) สวนกาแฟ เป็นต้น ในภาพรวมสะท้อนให้เห็นถึงศักยภาพของชุมชนและองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นได้เป็นอย่างดี ในส่วนของบทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีต่อการพัฒนาในการจัดการท่องเที่ยวพบว่า มีการสนับสนุนงบประมาณในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ อย่างหลากหลาย เช่น งานจัดงานประเพณีปีใหม่ม้ง งานสืบสานประเพณีวิถีม้ง เป็นต้น งานการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อสนับสนุนการท่องเที่ยว เช่น การก่อสร้างถนนคสล.เข้าหมู่บ้านป่าคา การจัดทำเตาเผาขยะเพื่อจัดการขยะ

ของบ้านป่าคา เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีการสื่อสารประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว และการประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดในการอนุรักษ์วัฒนธรรมและการสืบสานประเพณี สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ/จังหวัดในการส่งเสริมและพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชน และสำนักงานการท่องเที่ยวกีฬาจังหวัดในการขอสนับสนุนงบประมาณในส่วนที่เกิดศักยภาพของชุมชน เป็นต้น ทั้งนี้ หากมองบทบาทการพัฒนาและการจัดการการท่องเที่ยวผ่านกรอบแนวคิดของสถาบันการจัดการการท่องเที่ยวโดยชุมชน (nokhook215/, 2017) ที่วางกรอบไว้ 4 มิติ ดังนี้พบว่า 1) มิติด้านทรัพยากรธรรมชาติและวัฒนธรรม หมู่บ้านป่าคาที่มีพื้นฐานธรรมชาติที่สมบูรณ์ที่มีทั้งพืชพรรณที่มีอยู่ทั้งหมู่บ้านมีแหล่งน้ำหรือน้ำตก (น้ำตกเต่าดำ) ที่มีความสวยงามและชุมชนมีวัฒนธรรมที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะถิ่น เช่น การจัดงานประเพณีปีใหม่ม้ง พิธีไหว้ศาลหมู่บ้าน การปักผ้าและยังมีพิธีกรรมที่รวบรวมภูมิปัญญาวัฒนธรรมของชาวบ้านไว้อีกด้วย 2) มิติด้านองค์กรชุมชน หมู่บ้านป่าคาที่มีปราชญ์ชาวบ้านที่มีความรู้เกี่ยวกับสมุนไพรซึ่งในหมู่บ้านได้มีอบสมุนไพรที่ถูกพัฒนาเพื่อรองรับนักท่องเที่ยวและยังมีปราชญ์ชาวบ้านที่เชี่ยวชาญด้านการตีเหล็กและทำมีดและมีไกด์ที่มีความรู้กับสถานที่ในหมู่บ้านที่จะนำทางนักท่องเที่ยวไปตามสถานที่ต่าง ๆ 3) ด้านการจัดการมีการจัดการขยะในหมู่บ้าน โดยชาวบ้านจะต้องทำการแยกขยะที่เป็นของที่ย่อยสลายได้กับย่อยสลายไม่ได้จำพวกขวดน้ำกระดาดล้างชาวบ้านก็จะรวบรวมเอาไว้เพื่อรอรถรับซื้อของเก่ามารับซื้อและจะมีการเผาขยะที่ใช้เตาเผาขยะของหมู่บ้านและจะมีกิจกรรม Big Cleaning day ทุกวันที่ 8 ของทุกเดือนเพื่อที่จะให้ชาวบ้านได้เข้าร่วมการจัดการขยะทั้งหมดเพื่อสนับสนุนให้เกิดสิ่งแวดล้อมที่เหมาะสมเอื้อต่อการท่องเที่ยวของบ้านป่าคา 4) ด้านการเรียนรู้ ภายในชุมชน มีสถานีพัฒนาเกษตรที่สูงที่จะคอยให้ความรู้เกี่ยวกับเรื่องการปลูกพืชให้กับชาวบ้านในหมู่บ้านป่าคาและยังมีพิธีกรรมที่รวบรวมประเพณีภูมิปัญญาต่าง ๆ วัฒนธรรมของหมู่บ้านป่าคาเป็นแหล่งรวบรวมงานหัตถกรรมพื้นบ้านของชาวบ้านในทุก ๆ ด้าน รวมถึงการสนับสนุนองค์ความรู้จากหน่วยงานภายนอกด้วยเช่นกัน ทั้งหมดจึงสะท้อนให้เห็นว่าชุมชนบ้านป่าคาและการสนับสนุนขององค์การบริหารส่วนตำบลโป่งน้ำร้อนมีความสอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาตามกรอบของสถาบันการจัดการการท่องเที่ยวโดยชุมชนเช่นกัน ในส่วนของปัญหาและอุปสรรคในเรื่องของการท่องเที่ยวพบปัญหาสำคัญในด้านกฎหมายที่เกี่ยวข้องของอุทยานแห่งชาติคลองลาน ที่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานต่าง ๆ ที่จะเอื้ออำนวยต่อการท่องเที่ยว เช่น สัญญาณโทรศัพท์ ไฟฟ้า และน้ำประปา จึงทำให้นักท่องเที่ยวเข้าถึงได้ยาก ถึงแม้้องค์การบริหารส่วนตำบลโป่งน้ำร้อนมีความพยายามจะสนับสนุนงบประมาณต่าง ๆ เพื่อพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานแต่ไม่สามารถดำเนินการได้ในพื้นที่ที่มีความทับซ้อนกับพื้นที่อุทยานแห่งชาติคลองลาน ซึ่งยังคงเป็นอุปสรรคในการพัฒนาการท่องเที่ยวที่จะต้องหาทางออกร่วมกันต่อไป

โดยภาพรวมการศึกษาครั้งนี้ ทำให้เห็นต้นทุนสำคัญของพื้นที่และความมุ่งมั่นตั้งใจขององค์การบริหารส่วนตำบลโป่งน้ำร้อนรวมถึงภาคชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีความพยายามจะพัฒนาการท่องเที่ยวให้สามารถสร้างรายได้ให้กับชุมชนมุ่งหวังให้ชุมชนสามารถพัฒนาและเดินต่อไปด้วยตนเองในอนาคตข้างหน้า

2. ข้อเสนอแนะต่อองค์การบริหารส่วนตำบลโป่งน้ำร้อน อุทยานแห่งชาติคลองลาน และชุมชนบ้านป่าคา

จากการพบปัญหาในด้านต่าง ๆ ในข้อกฎหมายของอุทยานแห่งชาติที่ส่งผลต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ทั้งนี้ ควรมีจัดเวทีประชุมสัมมนาหรือเวทีประชาคม เพื่อหาทางออกของ

ปัญหาและเป็นที่พอใจในทุกฝ่ายระหว่างอุทยานแห่งชาติคลองลาน องค์การบริหารส่วนท้องถิ่นต่อชาวบ้านหมู่บ้านปากคา ชาวบ้าน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- กนกศักดิ์ ทับทอง. (2561). *การศึกษาการจัดการการท่องเที่ยวโดยชุมชน หมู่บ้านปากคา ตำบลโป่งน้ำร้อน อำเภอคลองลาน จังหวัดกำแพงเพชร*. กำแพงเพชร : คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร.
- รุ่งนภา ยรรยงเกษมสุข. (2556). *มนทัศน์ชนชั้นและทุนของปีแอร์ บูร์ดิเออ. วารสารเศรษฐศาสตร์การเมืองบูรพา, 2*.
- สำนักงานเลขาธิการของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ, สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2561). *ยุทธศาสตร์ พ.ศ.2561-2580*. กรุงเทพฯ : คณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.
- องค์การบริหารส่วนตำบลโป่งน้ำร้อน. (2561). *แผนพัฒนาท้องถิ่น 5 ปี*. กำแพงเพชร. องค์การบริหารส่วนตำบลโป่งน้ำร้อน.
- องค์การบริหารส่วนตำบลโป่งน้ำร้อน. (2561). *รายงานผลการดำเนินงานประจำปี*. กำแพงเพชร : องค์การบริหารส่วนตำบลโป่งน้ำร้อน.
- Marketeeronline. (2561). *เสกความมั่นใจผ่านแผนการท่องเที่ยวปี 2562*. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก <https://marketeeronline.co/archives/93819>, [2562, ตุลาคม 16]

สัมภาษณ์

- จ๊อบแจง อ่อนพรม. รองปลัดตำบลโป่งน้ำร้อน. สัมภาษณ์, 16 ตุลาคม 2562.
- สุนทร จันทร์. ผู้ใหญ่บ้าน. สัมภาษณ์, 30 กันยายน 2561.